

de. Begge gange gik det, som det skulle, og med FN's generalsekretær i spidsen kunne alle vestlige ledere, herunder vores egen statsminister, tale smukt om, at de tider er forbi, hvor en stat bag sine grænser kan behandle borgerne efter forgodtbefindende, og nu kunne man ikke mere myrde løs og påberåbe sig sin suverænitæt. Flot og rigtigt var det.

Men næppe var de smukke ord efterhånden udtalt af alle, før Rusland med forskellige forklaringer, påskud og fejlmeldinger til omverdenen gav sig til at gøre alt det, man ikke længere må gøre, og nu tav alle lige pludselig. Nu vendte man blikket bort. Men uanset at Tjetjenien selv gjorde sig venneløs i sin korte frihedsperiode, giver det ikke ret til de grusomheder, vi har valgt at ignorere.

Først ved EU-topmødet i december 1999 kom der krav fra EU om trusler og sanktioner – det var sent, men rigtigt – og alligevel har Rusland blæst højt og flot på EU, som derfor nu må skærpe kravene og sanktionerne. Ellers viser vi de nye russiske ledere, at de for fremtiden kan nå deres mål og indhøste alle de revanchesejre, de måtte have behov for, ved bare at gøre som nu i Tjetjenien. Hver gang det lykkes, bliver Europas fred skrøbeligere og skrøbeligere, og hver gang bliver den købt gennem ofringen af et folk. Næste gang kan det blive et andet sted i Kaukasus og næste gang igen et sted i Baltikum.

Og hvornår er det så nok? Jo, det er nok allerede nu, og derfor må vi i dag fordømme den russiske krig mod Tjetjenien og beslutte at gøre, hvad vi kan i Europarådet, OSCE, EU, FN, Østbanken og Verdensbanken for at standse krigen og med det formål arbejde for de nødvendige sanktioner. At sælge Tjetjenien er slet, men metoden er prøvet før, og den har aldrig ført til noget godt.

Selv om der skulle have været reageret hårdere og klarere meget tidligere, er en kraftig reaktion herfra i dag ikke for sent, og denne reaktion ligger efter vor mening i det forslag til vedtagelse, som vi selv er medforlagsstillere til. Vi kan ikke forstå den debat, der har været tidligere om forslaget . . .

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Nu er taletiden udløbet, og så er det hr. Holger K. Nielsen som ordfører.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil godt starte med at kvittere for den tale, fru Pia Christmas-Møller holdt. Jeg synes, der var mange rigtige betragtninger i den, en klar kritik af den russiske fremfærd og også en klar påpegnning af nødvendigheden af handling fra Vestens side og en påpegnning af, at det vil være dobbeltmoralsk, hvis vi ikke gør det.

Kredse i Vesten, herunder den danske regering, lagde sidste år megen vægt på, at der med krigen i Kosovo blev skabt nogle nye etiske standarder i den internationale politik. Det var ikke en krig, det var en humanitær intervention, det var nogle nye humanitære principper i de internationale relationer, der blev fastlagt. Det sagde Clinton, det sagde den danske statsminister, og det var, kan man sige, legitimiteten bag den krig, man førte over for Serbien. Vi var ganske vist nogle stykker, som afviste den fortolkning, men skal den overhovedet have nogen som helst mening, og skal det, der blev sagt dengang, overhovedet tages alvorligt, må de selv samme principper vel også udstrækkes til andre konflikter.

Der har tidligere i dag været en debat om forskellen mellem Rusland og Serbien og Irak, men det synes jeg ikke er så interessant her. Jeg deler ikke hr. Jens Hald Madsens meget positive bedømmelse af Rusland, men lad det nu ligge.

Det afgørende er, at den russiske fremfærd i Tjetjenien er fuldt på højde med serbernes fremfærd i Kosovo – ja, efter min mening er den værre. Og hvis man i forbindelse med den serbiske fremfærd kan tale om krigsforbrydelser, kan man også gøre det om den russiske fremfærd i Tjetjenien. Den russiske krigsmaskine har ramt den tjetjenske civilbefolkning. Over 200.000 er på flugt og må leve under helt umenneskelige vilkår i den barske kaukasiske vinter. Ingusjetien bliver oversvømmet af en flygtningestrøm, som det fattige land ikke har en chance for at håndtere, og de internationale hjælpeorganisationer har ekstremt vanskelige vilkår, hvis de overhovedet kommer frem. Den her situation må vi selv klare, siger russerne, samtidig med at de er begyndt at jage børnene ned til 10 år og bombningerne af Grosnij optrappes.

Er der ikke en historisk gentagelse i de her begivenheder i forhold til, hvad vi så sidste år i Kosovo, en brutal fremfærd, i hundredtusindvis af flygtninge, et fattigt naboland, som er ved at bukke under under flygtningestrømmen? Undskyld sammenligningen, for i forhold til Vestens